

## מסורת הש"ס

(א) מִיָּא וְאִמֶּר רַי יְהוֹשֻעַ בֶּן  
נֵר. (ב) וְזִיל וְאִמֶּר. (ג) וְעִין  
אֶרְבֵּינָא מִסִּיפֵי. (ד) מִיָּא שֶׁלָּא  
עֲמִדְנָא בְּרִאשֵׁינָא אִמֶּר אֲבִי  
וְעִין. (ה) עִין בְּעִין יִשְׁקֹב  
וְיִלְקוּטָא שְׂעִיבֵי מִיָּא. (ו)  
(ז) מִכּוּת כֹּהֵן. (ח) מִיָּר כֹּהֵן.  
(ט) כִּיָּא לֹא: הוֹרִיר יוֹ. (י) זִיל  
לֹא מִנְיָנָא. (יא) שֶׁר שֶׁל כֹּהֵן.  
(יב) וְתַסְלֵם קִלְוֹ. (יג) עִין  
בְּעִין מִסִּיפֵי. (יד) וְאִמֶּר  
כֹּהֵן. (טו) מִיָּרְבִּין כֹּהֵן.

תורה אור השלם

1. משמור לך...  
2. אל תחזק...  
3. חזרו...  
4. לעולם...  
5. תהלים...  
6. על נגרות...  
7. ישבנו...  
8. את עין...  
9. כי נעצק...  
10. ישרא...  
11. תהלים...  
12. אל תשק...  
13. דרכה...  
14. תרעק...  
15. ואל אש...  
16. וזאת...  
17. בראש...  
18. ולאמר...  
19. שמת...  
20. ותאכל...  
21. צורקה...  
22. ממנו...  
23. בעבור...  
24. תבא...  
25. בראש...  
26. ומה...  
27. מכל...  
28. ונעשו...  
29. ויש...  
30. ויצא...  
31. וזאת...  
32. וזאת...  
33. ויצא...  
34. וזאת...  
35. וזאת...  
36. וזאת...  
37. וזאת...  
38. וזאת...  
39. וזאת...  
40. וזאת...  
41. וזאת...  
42. וזאת...  
43. וזאת...  
44. וזאת...  
45. וזאת...  
46. וזאת...  
47. וזאת...  
48. וזאת...  
49. וזאת...  
50. וזאת...

שבקינן ליה וקרינן להאי, ו  
חבלו של משיח שנא

## ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

עליו הלל הגדול: שהקדוש  
ברכתו י' יהודו לאל השמים  
שיר בשורו. מפסידו ממון  
כשהוא עזר כיום המיתה:  
ואקדים

ממי ברכת השיר רב יהודה אמר "הללך ה' / אלהיו ורבי יוחנן אמר נשמת כל חי ת"ר / ורביעי גומר עליו את ההלל ואומר הלל הגדול / דברי ר"ט ו"א י"ה רועי לא אחסר מהיכן הלל / התגדול רבי יהודה אומר<sup>22</sup> מהודו עד גנהרות / ובכבל ורבי יוחנן אומר מרי המעלות עד / גנהרות בכל רב אחא בר עקיבא אמר ימי / עקב בחר לו יה עד גהרות בכל ולמה נקרא / שמו הלל הגדול א"ר יוחנן מפני שהקב"ה / יושב כרומו של עולם ומחלק מזונות לכל

**מֵאֵי** נִרְכַּת הַשִּׁיר רַב יְהוּדָה אָמַר יוֹחֵלֶיךָ. וְקָמְלָא דַּלְפִּינוּ נִמְקוּס  
שָׁלָא נִהְגוּ לִנְכָךְ אַחֲרָיו בְּלִילֵי פֶסַח לִיָּר לִנְכָךְ דְּלֵי נִהְגוּ  
פִּשְׁטוּטָא אֲזִי דַּלְפִּינוּ נִמְקוּס שְׁנֵהֲגוּ הֵ"א דְּוָקָא בְּיָמִים אֲבָל בְּלִילֵי הָא  
לִיָּר לִנְכָךְ קָא מִשְׁמַע לָן: **רַבִּי** יוֹחֵנָן אָמַר שְׁמַע בִּי הֵי. נִרְכַּס  
הֵ"פ אָף שְׁמַע כֹּל חֵן אַחֲרֵי יִהְיֶה לְהַלְלוֹךְ ה'

יְהוּדָה אָמַר יוֹחֵלֶיךָ ה'  
נִשְׁמַע כֹּל חֵן תִּ"ר  
לֵל וְאוֹמַר הֵלֵל הַגְּדוֹל  
לֵא אַחֲסֵר מַדְיִיכֵן הֵלֵל  
נִשְׁמַע עַד נִשְׁמַע  
מִשְׁיֵר הַמַּעֲלוֹת עַד  
יַעֲקֹב אָמַר מְבִי  
דָּוִד לְוִלְמָה קִרָּא  
וְיִתְּנוּ מִכְּנֵי שְׁהִבָּה

ומחלוק מוונות לכל בריה א"ר יהושע בן לוי הני  
מי כנגד כ"ו דורות שברא הקב"ה בעולמו ולא נתן  
חסדו<sup>א</sup> אמר רב חסדא מאי דכתיב יהודו לה' כי טוב  
של אדם כמובתו עשר כשורו ואת עני בשיו יתום  
תה א"ר יוחנן קשין מוונותיו של אדם כפליים כיולדה  
נב ובמונות כתי' כעצבון<sup>ב</sup> (א"ר) יוחנן קשין מוונותיו  
ה דאילו בגולה כתיב המלאך הגואל אותי מכל ע  
וונות כתיב האלהים הרועה אותי א"ר יהושע בן לוי  
לאדם וקוץ ודרדר תצמיח לך ולגו עיני דמעות אמר  
נאכל באבוס אחד כיון שאמר לו יבועת אפך תאכל  
ר' לוי בן לקיש אשירונו<sup>ג</sup> אם עמדנו בראשונה ועדין  
השלישי יקחנו דהיינו אמר רב יוחנן מוונות דבריו

אֶלְכֵּינִי עִסְבִּי וְחִבְרָא אִמְרִי רַב שִׁבְיָה מְסַמְרֵה דְרַב  
וּמְזוּנְוֵתוּי שֶׁל אָדָם כְּקִרְעַת יָם סוֹף דְּכַתִּיב <sup>11</sup>וַיֹּתֵן לָחֶם  
לְיָם סוֹף לְגִזְרֵיהֶם אִמְרֵי ר"א בֵּן עֲזַרְיָה <sup>12</sup>קִשְׁשֵׁן נִקְבִּיו שֶׁל  
עַתִּיכָּא יָם סוֹף שְׁנֵאמַר <sup>13</sup>מֵהָר צֹעָה לְהַפְתָּח וְכַתִּיב בְּתֵרֵי  
אִמְרֵי רַב שֶׁשֶׁת מִשּׁוּם ר"א בֵּן עֲזַרְיָה יָכֵל הַמְבוּזָה אֶת  
יָם שְׁנֵאמַר <sup>14</sup>אֱלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ וְכַתִּיב בְּתֵרִיָּה  
אִמְרֵי רַב שֶׁשֶׁת מִשּׁוּם ר"א בֵּן עֲזַרְיָה כֹּל הַמִּסְפָּר לְשׁוֹן  
הָרַע וְכֹל הַמַּעֲדֵי עֲדוּת שֶׁקָּר בְּחִבְרֵי רָאִי הַהִשְׁלִיכוּ  
תִּשְׁלִיכוֹן אוֹתוֹ וְכַתִּיב בְּתֵרִיָּה <sup>15</sup>לֹא תִשָּׂא שְׁמִעַ שׁוֹא  
מֵאַחֵר דְּאִיכָא הֵלֵל הַגְּדוֹל אֲנִי מ"ט אֲמַרְיִן הָאֵי מִשּׁוּם  
יָצִיא מִצְרַיִם וְקִרְעַתִּי יָם סוֹף וּמֵתָן תּוֹרָה וְתַחֲיִית  
יָצִיא מִצְרַיִם רְכַת' <sup>16</sup>בְּצִאֲתָא יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְקִרְעַתִּי  
הָיָה וַיִּנָּס מִתָּן תּוֹרָה רְכַת' <sup>17</sup>הִתְרַיִם קְרוֹ כְּאִילִים תַּחֲיִית  
לְפָנֵי ה' חֲבָלוֹ שֶׁל מִשִּׁיחַ דְּכַתִּיב <sup>18</sup>לֹא לָנוּ ה' לֹא לָנוּ  
לָנוּ זֶה שֶׁעָבֹד מַלְכוּת אִיכָא דְאִמְרֵי אִמְרֵי רַבִּי יוֹחָנָן  
חֲמַת גּוֹג וּמִגּוֹג רַב נַחֲמָן בְּרִי צִיֶּזְק אִמְרֵי מַפְנֵי שִׁישׁ בּוֹ  
שֶׁ מַגִּיהֶם שְׁנֵא' <sup>19</sup>אֵנָּה ה' מִלְּמָה נִפְשֵׁי חֻזְקָה אִמְרֵי מַפְנֵי  
יָקִים לְכַבֶּשֶׁן הָאֵשׁ וְעַלִּיתָן מִמֶּנּוּ יִרְדֹּתֵן דְּכַתִּיב לֹא  
נִגְנִיָּה כִּי לִשְׁמֹךְ תֵּן כְּבוֹד אִמְרֵי מִישָׁאֵל עַל חֲסֹדָךְ וְעַל  
אִמְרוֹ הַגִּיּוֹם אִמְרוֹ כּוֹלֵן עַלִּיתָן מִכְבֶּשֶׁן הָאֵשׁ דְּכַתִּיב  
אִמְרֵי חֲנִינִי שֶׁבְּחוּרֵי כֹל הָאוּמִּים אִמְרֵי מִישָׁאֵל אֵי גִבֹּר  
וְאַתְּמֵי ה' לְעוֹלָם הַלְלוּהָ אִמְרוֹ כּוֹלֵן יִישׁ אוּמִּירִים וְאִמְרֵי  
כִּשְׁעָה שְׁהִפִּיל נִמְרוֹד הָרַשָּׁע אֶת אֲבָרְהָם אֲבִינוּ לְתוֹךְ  
לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רַב־ש"ע אֶרֶד וְאֶצְנֵן וְאֶצִּיל  
אִמְרֵי לֹא הִקְבֵּה אֲנִי יָחִיד בְּעוֹלָמִי וְהוּא יָחִיד בְּעוֹלָמִי  
יָחִיד וְלִפְנֵי שְׁהִקְבֵּה <sup>20</sup>אֵינוֹ מִקְפָּה שֶׁכֵּר כֹּל בְּרִיָּה אִמְרֵי  
נִי בְּנוֹ דְרֵשׁ ר"ש הַשְׁלוּנִי בִּשְׁעָה שְׁהִפִּיל נִבְכּוֹרֶצֶר  
עֲזַרְיָה לְתוֹךְ כְּבִשָּׁן הָאֵשׁ עֲמֵד <sup>21</sup>יִירָקְמוּ שֶׁר הַבֶּרֶד לְפָנֵי  
ש"ע אֶרֶד וְאֶצְנֵן אֶת הַכְּבִשָּׁן וְאֶצִּיל לְצַדִּיקִים הֵלֵל  
בְּרִיאֵל אֵין גְּבוּרָתוֹ שֶׁל הַקְבֵּה <sup>22</sup>בִּכְךָ שֶׁאַתָּה <sup>23</sup>שֶׁר בֶּרֶד  
נָתַן אֶת הָאֵשׁ אֵלֶּא אֲנִי שֶׁר שֶׁל אֵשׁ אֶרֶד וְאֶקְרֵה מִבְּפָנִים  
וְאֶקְרִיָּה

נקרא אמרפל על שם שאמר והפיל את אברהם בכבשן<sup>ט</sup>:  
ואהדי

עשרים וששה הודו ב  
לחם תורה וזן אותם ב  
הודו לה' שנובה חובב  
בכבצתו אלמנה בתרנגו  
דאילו ביולדה כת' <sup>13</sup>ב  
שלא אדם יותר מה הנא  
מלא בעלמא ואילו ב  
<sup>14</sup>משעה שאמר הקב"ה  
לפניו רבש"ע אני וחמו  
לחם נתקרה דעתו א  
לא פלטינ מנה דקא  
אלקור בן עזריה קשין  
לכל בשר וסמך ליה ל  
אדם ביום המיתה וכק  
רוגע הים ויהמו גליו  
המערות באילו עובר  
את כל המצות השמור  
הרע וכל המקבל לשו  
לכלבים שנאמר <sup>15</sup>לכל  
וקרי ביה לא תשיא וכ  
שיש בו ה' דברים הל  
המתים וחבלו של מש  
ים סוף דכתיב <sup>16</sup>היה  
התים דכתיב <sup>17</sup>ואת  
וואר' ויחנן לה' לנו ה'  
לא לנו ה' לא לנו ו כ  
מילוט נפשות של צדיק  
שיש בו ירדתו של א  
לנו ה' לא לנו <sup>18</sup>אמר  
אמרת אמר עזריה למי  
<sup>19</sup>הללו את ה' כל גוי  
עלינו חסרו אמר עזריה  
ה' לעולם גבריא אל  
כבשן האש אמר גברי  
את הצדיק מכבשן הא  
נאה ליחוד להציל את  
תוכה ותציל שלשה ב  
הרשע <sup>20</sup>הגניה מישאל  
הקב"ה אמר לפניו ר  
מכבשן האש אמר לו  
והכל וידעין שהמים מ

וּבְשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵי אֲנִי מַלְטָה נַפְשִׁי:

דעם

[illegible]

יְדֹהָהוּ עַל אֲמִתּוֹת: תְּהִלִּים קטו א  
הֵן כָּל הָאֲמִיתִים: תְּהִלִּים קיז א

207 (1)

[illegible]

ההלים קטז ט  
לא לנו כי לשמך חן כבוד על  
הללו את יי כל גוים שם

(ו) מכות פ  
ציה לת: פ

תורה

1. ממונה
2. לא אחסר
3. הדוד
4. לעולם
5. על נן
6. ישנונו
7. את עין
8. כי יע
9. ישראל
10. אל
11. הרבה
12. והרעו בע
13. ואל
14. והוא ימ
15. ואל
16. ואל
17. ואל
18. ואל
19. ואל
20. ואל
21. ואל
22. ואל
23. ואל
24. ואל
25. ואל
26. ואל
27. ואל
28. ואל
29. ואל
30. ואל
31. ואל
32. ואל
33. ואל
34. ואל
35. ואל
36. ואל
37. ואל
38. ואל
39. ואל
40. ואל
41. ואל
42. ואל
43. ואל
44. ואל
45. ואל
46. ואל
47. ואל
48. ואל
49. ואל
50. ואל
51. ואל
52. ואל
53. ואל
54. ואל
55. ואל
56. ואל
57. ואל
58. ואל
59. ואל
60. ואל
61. ואל
62. ואל
63. ואל
64. ואל
65. ואל
66. ואל
67. ואל
68. ואל
69. ואל
70. ואל
71. ואל
72. ואל
73. ואל
74. ואל
75. ואל
76. ואל
77. ואל
78. ואל
79. ואל
80. ואל
81. ואל
82. ואל
83. ואל
84. ואל
85. ואל
86. ואל
87. ואל
88. ואל
89. ואל
90. ואל
91. ואל
92. ואל
93. ואל
94. ואל
95. ואל
96. ואל
97. ואל
98. ואל
99. ואל
100. ואל

תהלים קכ  
לא ק

עין משפט  
גר מצודה

קב"א ב ג מ"י פ"ח מהל'  
חז"ת הל' י' וסמך שס  
טושי"ע לוי"ח סימן תפ:  
קד"ד מ"י פ"ו מהל' י"ט  
הלכה טז:

## גליון הש"ס

במרא אמר חנניה כי  
לספד תן כבוד. פי'  
ירושלמי פיט דסוקה הל' ו'  
וניס'ת שס: שם יורקמו  
שור הברד. פי' רש מעני'  
תוד"ה ישמע:

גהות מהר"ב

**רנשבורג**  
[א] גם' מהר טעה להפחת.  
ג"כ חסר סיפא דקרא ולא  
מוזע ועי' מהרש"א ב"א:

מוסף רש"י

את המועדות. חולו של  
מועד (מכות כג.) את חג  
המזיות חשמור. ממש  
במניגה (יח.) אם בראשון  
יבשביי הרי כנר אחר,  
הא לא כל להוידר אלא על  
חולו של מועד שאסור  
בפע"ת מלאכה (מכות  
סז).

יבינו חנאל

[illegible]

שנאמר מה צוער להפתח וכו' בחרה וגו' חס. אמר כי שש המכות את המצוות  
המסכה וגו' וכו' בחרה את זה המצות השמור. ועוד אמר המספר לשון הרע והקבלו המע  
לבלבס, שנאמר אל תעש שבע שוא וסכין ליה לכלב שחילין אותו, ואקשיב כי מאד  
הוא, שנאמר ה' ארנו, מס' חורן שנאמר הרשם וקדו כאלים, ועוד המצות שנאמר אהר  
נפש. ועוד אברהם אבינו שהחלין למורו לבלבס חס, וענין משה מישאל אהרן שהחלין לו

ובשם ה' אקרא אנה יי מלטה נפשי:

[illegible]

ד' 22. הללו את יי' כל ימים שנה  
וְקִרְיֵן לַהֲאֵי, וּפְרִיק ר' יִחְזֶקֶל מִסֵּם  
שֶׁל מִשִּׁיחַ שְׁנֵאמַר לֹא לֵנוּ ה' לֹא

20. לא ק  
תהלים קט  
שבקינן ל  
חב